

PROTOCOL VEILIGE SAMENKOMSTEN IN TIJDEN VAN COVID-19 Kerkdiensten

Voordat de diensten weer kunnen beginnen is het aan te raden om met onderstaande adviezen erbij door het kerkgebouw te lopen en vooraf te bedenken hoe diensten gehouden kunnen worden.

Maak een **gebruiksplan** waar aan de orde komen:

- Houd rekening met de voorschriften van de overheid m.b.t. het maximale aantal mensen dat verzameld mag zijn. Communiceer dat met de leden.
- Kijk naar de toegang tot het gebouw. Welke ingangen/uitgangen kunnen gebruikt? Zorg voor desinfecterende middelen bij de ingangen en de toiletten.
- Kijk naar de looproutes. Pas deze eventueel aan zo dat er geen kruisingen plaatsvinden, bijvoorbeeld na het ophangen van de jassen. Laat mensen eventueel jassen de kerk in meenemen. Gebruik eventueel rood-wit afzetlint om routes aan te geven of af te sluiten. Verkrijgbaar bij de betere bouwmarkt.
- Gebruik als het kan voor de kerkruimte verschillende deuren als in- en uitgang. Kijk ook hierbij naar looproutes zodat er geen kruisingen zijn. Sluit deuren die kruisingen kunnen veroorzaken eventueel tijdelijk af maar zorg dat er daarbij geen nooduitgangen geblokkeerd worden, ook niet tijdelijk.
- Kijk naar de inrichting van de kerkzaal en bepaal hoeveel mensen veilig kunnen zitten met in achtneming van de 1,5 meter onderlinge afstand. Meestal betekent dit dat er twee stoelen vrij moeten blijven tussen twee gemeenteleden. Houdt telkens een rij tussendoor vrij en dat stoelen direct achter een bezoeker vrij moeten blijven en men dus schuin achter elkaar moet zitten. Geef met stickers (groen/rood) tevoren aan waar mensen kunnen zitten.
- Bij banken betekent het dat er een tussenruimte moet zijn van tenminste 1,5 meter, dus meestal ook 2 zitplaatsen. Geef met plakkertjes aan waar mensen kunnen zitten.
- Kijk naar de gangpaden. Zijn die breed genoeg? Zo niet, dan kunnen stoelen/zitplaatsen aan het gangpad niet bezet worden of kunnen stoelen weggehaald.
- Stel een Commissie van Ontvangst in van tenminste twee personen. Voor het bij de ingang welkom heten en geleiden en voor in de kerkzaal mensen naar de plaats geleiden.
- Stel een schema op dat voorziet in zeer regelmatige (voordat de bezoekers komen, na (of vlak voor) het begin van de dienst en na afloop van de dienst) schoonmaak van het sanitair waarbij de deurklinken en doortreknoppen niet moeten worden vergeten. Zorg daarbij ook voor voldoende zeppompjes bij de wastafels en gebruik uitsluitend papieren handdoekjes. Zet een doosje vochtige reinigingsdoekjes neer. Maak hiervoor een persoon verantwoordelijk.

Adviseer leden tevoren om bij verkoudheidsklachten (ook lichte!!), hoesten en neusverkoudheid niet naar de kerk te komen. Ook leden met een kwetsbare gezondheid kan worden afgeraden om de komende tijd naar de kerk te komen.

Binnenkomst

- Ontvangst bij de deur op afstand.
- Geen handen schudden maar groet op een andere manier (hoofdknik, 'Japanse buiging', etc.).

- Verplicht het wassen van de handen na binnenkomst. Als dat logistiek niet mogelijk is zorg dan dat men direct de handen reinigt met klaargezette handreinigingsgel of verwante middelen.
- Liedboeken, Bijbels en evt. liturgieën liggen klaar op een tafel (eventueel meerdere) en kunnen kerkgangers zelf pakken.
- Zorg dat er iemand in de kerkzaal zorgt dat de zitplaatsen op een goede manier gevuld worden met 1,5 meter onderlinge afstand. Huisgenoten zitten ook apart uit oogpunt van solidariteit en praktische invulling.
- Is het maximale aantal bereikt, laat dan geen nieuwe kerkgangers meer toe.

Tijdens de dienst

- Draag er zorg voor dat de medewerkers aan de dienst voldoende afstand tot elkaar kunnen houden.
- Het dienstdoend kerkenraadslid en de predikant geven GEEN hand maar een hoofdknik.
- Aandacht voor gebruik van microfoons en lessenaars. Draag er zorg voor dat deze voor de dienst gereinigd zijn en tijdens de dienst niet aangeraakt worden.
- Zorg voor voldoende glazen water en laat de predikant/voorganger en anderen deze zelf pakken.
- Zorg dat bij handelingen door gemeenteleden er voldoende ruimte is om op afstand te blijven als ze naar voren lopen. Zorg dat gemeenteleden die naar voren moeten komen op de eerste rij of tenminste op een uiteinde van een rij zitten zodat ze bij niemand voorlangs hoeven.
- Zet voor het collecteren een of twee schalen (afhankelijk van het aantal collecten) bij de uitgang van de kerkzaal neer. Gemeenten die gebruik maken van bonnen kunnen dit stimuleren. Ook kunnen methodes als pinautomaten overwogen worden. Ook kan tijdens de dienst gevraagd worden in plaats van de collecte een bedrag over te maken.
- Bij een eventuele avondmaalsviering moet goed naar de logistiek gekeken worden. Degene die de bekertjes vult moet vooraf handen wassen volgens het protocol Handen Wassen (tenminste 20 sec. met zeep). Beter nog is het om bij het vullen rubberhandschoenen te dragen.
Deel de bekertjes en het brood niet. Zet het klaar op de tafel en laat de kerkgangers een bekertje komen halen. Zorg daarbij voor een looproute waarbij rij voor rij/bank voor bank kan halen (met onderlinge afstand) en via een andere route weer naar de rij/bank kan terugkeren. Brood zou ook voor-gebroken moeten worden (met handschoenen) en op dezelfde manier opgehaald.
Een alternatief kan zijn het avondmaal niet te delen maar de predikant het brood en de wijn als enige tot zich te laten nemen namens de verzamelde gemeente.
- Zorg dat bij eventuele muzikale medewerking de musici op veilige afstand van elkaar en de kerkgangers kunnen zitten/staan.

Na de dienst

- Het dienstdoend kerkenraadslid geeft GEEN hand aan de predikant.
- Zorg dat men gefaseerd de kerk verlaat, met telkens 1,5 m tussenruimte.
- Denk aan de looproutes.
- Laat de predikant/voorganger GEEN handen schudden met de kerkgangers.
- Voor zo lang als de maatregelen van 1,5 m onderlinge afstand duren is het aan te raden geen samenkomsten te houden direct na de dienst, dus geen koffie/thee drinken.
- Draag er zorg voor dat mensen ook niet buiten blijven staan praten voor de ingang tenzij dat gebeurt met voldoende afstand en anderen daar ook met voldoende ruimte langs kunnen.
- Het tellen van de collectegelden kan het best met handschoenen aan. In elk geval moeten de handen voor en na het tellen volgens het protocol gewassen worden.

Zondagschool/Kindernevendienst/opvang

Ga goed na of kinderopvang of een kindernevendienst mogelijk dan wel noodzakelijk zijn. Hierbij is medebepalend wat de op dat moment geldende regels zijn voor (basis) scholen en kinderopvang. Als de scholen en kinderopvang nog niet algemeen open zijn, lijkt een kindernevendienst/kinderopvang niet mogelijk. Let wel: de zondagscholen en kinderopvang mogen niet gelijkgesteld worden aan het onderwijs. De verlichtingen kunnen dus niet 1 op 1 worden overgenomen!

Is het volgens de regels van de overheid inmiddels wel mogelijk, kijk dan naar de mogelijkheden van het gebouw en de ruimtes.

- Is een aparte ingang mogelijk waar de ouders de kinderen alleen even brengen en later ophalen?
- Handen wassen bij binnenkomst! Indien niet mogelijk Handreinigingsgel o.i.d. laten gebruiken.
- Is het mogelijk dat sanitaire voorzieningen apart van de kerkgangers worden gebruikt?
- Is er voldoende hygiëne mogelijk in de vorm van schoonmaakmiddelen en onderlinge afstand van de begeleiders?
- Kunnen de materialen waarmee wordt gewerkt voldoende veilig en grondig gereinigd worden?
- Laat geen kinderen toe die (neus)verkouden zijn, hoe licht ook.
- Laat geen begeleiders toe die (neus)verkouden zijn, hoe licht ook.
- Laat de kinderen niet in het begin bij de dienst zijn.

Uitvaarten

Voor een uitvaart vanuit de kerk gelden dezelfde regels als bij een reguliere kerkdienst, met dien verstande dat de uitvaartbranche ook nog eigen protocollen heeft dat gevolgd dient te worden. Vooraf overleg met de uitvaartleider is daarom gewenst.

Andere kerkelijke bijeenkomsten

De algemene adviezen rond de hygiëne in het gebouw gelden onverkort ook voor andere bijeenkomsten. Alleen als er de mogelijkheid is dat mensen 1,5 m afstand van elkaar kunnen houden zijn bijeenkomsten mogelijk. Maak ook voor de andere ruimtes in het kerkgebouw een gebruikersplan zoals bij de kerkzaal.

- Bij het klaarzetten van koffie en thee kopjes moeten of handschoenen of theedoeken gebruikt worden of degene die ze klaarzet moet vooraf handen wassen met zeep.
- Laat één persoon inschenken waarbij de kopjes niet worden aangeraakt.
- Zorg dat mensen zelf om de beurt hun koffie/thee kopjes pakken nadat deze zijn ingeschonken.
- Zorg ervoor dat aan een vergadertafel de mensen 1,5 m van elkaar kunnen zitten.
- Bij en koorrepetitie moet er onderling ook een afstand van 1,5 m mogelijk zijn.

Pastoraal huisbezoek

Gezien het grote aantal oude tot zeer oude leden in onze geloofsgemeenschap, is het verstandig om het doen van huisbezoek zo veel mogelijk te beperken tot die situaties waar dringende noodzaak is. De richtlijnen van het RIVM kunnen hierbij leidend zijn. Zolang als bezoek aan verpleeghuizen niet is toegestaan zou huisbezoek aan oudere individuele leden ook niet gedaan moeten worden.

De gemeenten doen al veel om contact te houden door middel van telefoon, WhatsApp, internet, doen van boodschappen voor alleenstaanden etc. Het is van belang dit zo vol te houden.

Als huisbezoek gezien omstandigheden onvermijdelijk is gelden de volgende regels:

- Maak geen huisbezoek bij zelfs de geringste verkoudheidsklachten!
- Zorg voor het houden van tenminste 1,5 m afstand. Dus geen handen schudden of andere aanraking
- Neem geen attenties mee.
- Gebruik geen consumpties omdat via het oppervlak van kopjes/glazen virusoverdracht zou kunnen plaatsvinden.
- Probeer zo mogelijk geen gebruik te maken van sanitair.

Als in geval van een naderend overlijden pastoraal bezoek aan een verpleeg-/verzorgings-/ziekenhuis noodzakelijk en mogelijk is overleg dan tevoren met de verzorging of verpleging over voorzorgsmaatregelen en volg deze strikt op. Ook hier geldt: geen bezoek brengen als er ook maar de geringste verkoudheidsklachten zijn.

Amsterdam, 28 april 2020
